

Менський опорний заклад ЗСО І-ІІІ ступенів
ім. Т. Г. Шевченка

**НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ
НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
(ВИКОРИСТАННЯ КРАЇНОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ)**

Підготувала: Ткаченко Світлана Валеріївна,
вчитель англійської мови Менського ОЗЗСО
І-ІІІ ст. ім. Т.Г. Шевченка

Мена 2018

We live in Ukraine, a beautiful land.

It's home for me and you, my friend

16 червня 2015 року Міністерством освіти і науки України було зареєстровано наказ № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах».

Концепція визначила нову стратегію цілеспрямованого і ефективного процесу виховання суб'єкта громадянського суспільства, громадянина-патріота України

Основні положення Концепції національно – патріотичного виховання

Виокремлення як одного з найголовніших напрямів виховної роботи, національно-патріотичне виховання. Повсякденне виховання поваги до Конституції держави, законодавства, державних символів - Герба, Прапора, Гімну.

Необхідність виховання в учнівської молоді національної самосвідомості, налаштованості на осмислення моральних та культурних цінностей, історії, систему вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, волею, усвідомленням відповідальності.

Системність здійснення виховання в учнів громадянської позиції; вивчення та популяризацію історії українського козацтва, збереження і пропаганду історико-культурної спадщини українського народу; поліпшення військово-патріотичного виховання молоді, формування готовності до захисту Вітчизни.

Виховання поваги та любові до державної мови. Мовне середовище повинно впливати на формування учня-громадянина, патріота України.

Формування моральних якостей особистості, культури поведінки, виховання бережливого ставлення до природи, розвиток мотивації до праці.

Говорячи про значення вивчення іноземних мов для успішної розбудови вільної і незалежної України, тобто фактично побудови держави з новою

соціальною, економічною і політичною структурою, ми, безперечно, маємо на увазі, що вивчення будь-якої мови взагалі сприяє значною мірою всебічному розвитку особистості, оскільки створює умови для вільного спілкування, відкриває для людини доступ до скарбниць людської мудрості і життєвого досвіду, прискорюючи таким чином прогрес усього суспільства.

Україна народжується. Вона на шляху до нової якості. Вона стала на шлях нових перетворень, а він, цей шлях, обіцяє бути довгим і важким. Молода Україна вчиться працювати, жити і виживати. І створювати своє майбутнє. Для цього їй потрібні нові люди - освічені та розвинуті, розумні та сильні, відкриті та вільні, з гнучким розумом та добрими серцями. Україна потребує висококваліфікованих багатопрофільних фахівців із знанням двох, трьох або чотирьох сучасних іноземних мов, професіоналів, здатних абсорбувати все нове і прогресивне, готових до генерації і запровадження свіжих оригінальних ідей, а також до вигідної участі у міжнародному співробітництві і формуванні нового ставлення до України у Європі і в світі.

Патріотичне виховання за своїм характером є багатоетапним процесом, унаслідок якого формується система цінностей, набуваються знання й уміння, необхідні для самостійного життя в суспільстві.

Комунікативна спрямованість предмета «іноземні мови» надає вчителю можливості у вихованні громадянської позиції, патріотизму, високих моральних якостей особистості.

Розвиток патріотичних якостей учня засобами іноземної мови враховує особливості вікового періоду і передбачає різні його етапи.

Перший етап. *Патріотизм зароджується разом із формуванням родинних почуттів до своєї сім'ї, матері, батька, бабусі, дідуся, родичів.*

Провідною темою у вивченні іноземної мови в початковій школі є, безумовно, тема «Сім'я», упродовж якої учні розповідають про своїх найближчих людей і родинне коло. Вже в перший рік навчання учні дізнаються, як називається наша

Батьківщина англійською мовою, і дізнаються, як вказати англійською свою національність. Таким, чином, з перших уроків іноземної мови учні вчаться бути справжніми маленькими громадянами своєї України, поважати, цінувати і оберігати свою культуру, традиції, народ, країну, сім'ю засобами іноземної мови. Під час вивчення матеріалу з теми «Свята і традиції» молодших школярів ознайомлять з елементами культури країни, мова якої вивчається. Але будь-які знання, що набуваються за допомогою іноземної мови, сприймаються тільки через призму знань, сформованих у процесі оволодіння рідною культурою. Тому, ознайомлюючись із святковими традиціями зарубіжних ровесників, учні, насамперед, вчаться обговорювати сімейні традиції, традиції святкування у власній родині, у дитячому колективі, в якому перебувають.

Другий етап. *Виховання любові до своєї малої батьківщини - села, міста, учнівського колективу, місцевих традицій, до історії.*

В основній школі учні досягають такого рівня володіння мовою, при якому стає можливим діалог із зарубіжними ровесниками засобами Інтернету чи проектної діяльності, під час яких відбувається самоідентифікація маленького українця. Матеріал навчально-методичного забезпечення сприяє розумінню важливості розвитку вміння співпрацювати і контактувати із представниками інших країн. В основній школі відбувається формування навичок та умінь школярів розповідати про своїх друзів, рідне місто, село, країну, національні свята, столицю своєї Батьківщини, надавати інформацію про основні пам'ятки культури, особливості вітчизняної шкільної освіти тощо. Широко застосовуються драматизації, пошуково-ігрові завдання, вікторини, конкурси тощо.

Краєзнавство відкриває широкі можливості для самостійної діяльності учнів, для пошуку, дослідження й навіть невеликого відкриття. Це викликає у школярів глибокий інтерес до історії краю, країни, прагнення до знань, дозволяє підвищити ефективність вивчення англійської мови і підтримувати на високому рівні мотивацію до навчання.

Третій етап. *Формування власне патріотизму, виховання любові до України як своєї Батьківщини.*

Розвиток уміння репрезентувати свою країну у світі, культуру і побут свого народу, святкові обряди і культурні цінності, національні особливості та реалії життя в спілкуванні із зарубіжними ровесниками та гостями набувається засобами активізації отриманих у попередні роки навичок та вмінь за допомогою рольових ігор, творчих проектів, організації молодіжних конференцій, змагань, культурних заходів тощо. У навчально-методичному забезпеченні з іноземної мови для цього етапу є чимало культуро-країнознавчого матеріалу та завдань, що передбачають використання інтерактивних технологій, націлених на практичне застосування українознавчої інформації, проведення соціокультурних паралелей, виховання відчуття себе майбутніми громадянами своєї країни, рівноправними партнерами інших європейських країн, покликаних розвивати свою Батьківщину і збагачувати скарбницю світової цивілізації.

Рекомендації Ради Європи регламентують нову мовну політику в Україні, що передбачає виховання в учнів розуміння та сприймання іншомовної культури, порівняння її зі своєю рідною. На думку багатьох учених (Пасов Ю. І., Бориско Н. Б., Сафонова В. В., Боритко Н. М., Кан-Калік В. А. та ін.), виховання любові та поваги до своєї рідної культури буде ефективним, якщо ці якості сформовані стосовно іншомовної культури, тому ці два процеси взаємопов'язані та взаємозалежні.

Без вивчення рідної культури й мови неможливе вивчення іноземної мови. Усвідомлення загальнолюдських цінностей – невід'ємна частина розвитку почуття національної самобутності. Вивчаючи разом з мовою життя інших країн, школярі порівнюють отриману інформацію з життям рідної країни. Завдяки такому порівнянню, вони вчаться бачити успіхи своєї країни і її проблеми, поважати й цінувати традиції й звичаї свого народу. Почуття національної гідності зміцнюється, коли учні вільно можуть розповісти іноземним гостям про свою оселю, родину, країну, свій край, його історію, про цікаві географічні маршрути, про наукові досягнення, про твори мистецтва, про традиції й звичаї.

Підсумовуючи все вищесказане, можна дійти такого висновку: виховання патріотизму засобами англійської мови – це виховання почуття добра й поваги один до одного, позитивного ставлення до народу, який говорить іноземною мовою, його культури, зберігаючи повагу до свого народу, любові до Батьківщини й рідної мови та віри в майбутнє своєї країни.